

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS DĖL VALSTYBINIO REGULIAVIMO MAŽINIMO STRATEGINIŲ KRYPTIŲ PATVIRTINIMO

2006 m. gruodžio 22 d. Nr. 1333
Vilnius

Įgyvendindama Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos įgyvendinimo 2005–2006 metų priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. vasario 21 d. nutarimu Nr. 197 (Žin., 2005, Nr. [26-830](#)), 1.1.4 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Valstybinio reguliavimo mažinimo strategines kryptis (pridedama).
2. Nustatyti, kad ministerijos, Vyriausybės įstaigos, joms pavaldžios valstybės institucijos ir įstaigos, pagal savo kompetenciją vykdydamos priemonės, susijusias su valstybinio reguliavimo mažinimu, vadovaujasi šiuo nutarimu patvirtintomis Valstybinio reguliavimo mažinimo strateginėmis kryptimis (toliau vadinama – Valstybinio reguliavimo mažinimo strateginės kryptys).
3. Rekomenduoti valstybės institucijoms ir įstaigoms, atskaitingoms Lietuvos Respublikos Seimui ar Respublikos Prezidentui, taip pat savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, pagal kompetenciją vykdančioms priemonės, susijusias su valstybinio reguliavimo mažinimu, vadovautis Valstybinio reguliavimo mažinimo strateginėmis kryptimis.
4. Pavesti Vidaus reikalų ministerijai koordinuoti Valstybinio reguliavimo mažinimo strateginių kryptių įgyvendinimą.

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS KIRKILAS

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

RAIMONDAS ŠUKYS

VALSTYBINIO REGULIAVIMO MAŽINIMO STRATEGINĖS KRYPTYS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio reguliavimo mažinimo strateginės kryptys (toliau vadinama – šios Kryptys) nustato valstybinio reguliavimo mažinimo sritis, principus ir svarbiausias kryptis.

2. Šiose Kryptyse vartojamos sąvokos:

Valstybinis reguliavimas – valstybės valdžios institucijų veikla, susijusi su įstatymų ir kitų norminių teisės aktų, reguliuojančių valstybės valdymą, ekonomiką, verslą, kitas visuomeninių santykių sritis, leidyba ir įgyvendinimu.

Valstybinio reguliavimo mažinimas – valstybės reguliuojamų subjektų teisių ir veiklos apribojimų mažinimas, vykdomas tobulinant uždavinių ir funkcijų padalijimą tarp valstybinio ir nevalstybinio sektorių, tarp valstybinio (centrinio ir teritorinio), savivaldybių ir kitų viešojo administravimo subjektų, tobulinant viešojo administravimo procesus, administracinį reglamentavimą, skatinant valstybinio ir nevalstybinio sektorių partnerystę.

Dekoncentravimas – centrinio valstybinio administravimo subjektų funkcijų ir sprendimų priėmimo galios perdavimas jų teritoriniams padaliniais arba teritoriniams valstybinio administravimo subjektams.

Decentralizavimas – valstybinio (centrinio ir teritorinio) administravimo subjektų funkcijų ir sprendimų priėmimo galios perdavimas savivaldybių administravimo subjektams arba nevalstybinio sektoriaus subjektams.

Partnerystė – asmenų įsipareigojimas bendrai veiklai sujungti savo turtą, darbą ir/arba žinias.

Geresnis reglamentavimas – sistemingai taikomų priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti valstybės politikos efektyvumą, nuolat tobulinti teisės aktų rengimą, priėmimą ir įgyvendinimą, gerinti administracinio reglamentavimo kokybę, didinti jo veiksmingumą ir nuoseklumą, visuma.

Kitos šiose Kryptyse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (Žin., 1999, Nr. [60-1945](#); 2006, Nr. 77-2975) ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. VALSTYBINIO REGULIAVIMO MAŽINIMO SRITYS

3. Valstybinio reguliavimo mažinimo sritys yra šios:

3.1. Valstybinio ir nevalstybinio sektorių valdymas.

3.2. Viešojo administravimo procesai (politinių ir strateginių sprendimų rengimas ir jų įgyvendinimas, finansinių, materialinių ir žmogiškųjų išteklių, dokumentų ir informacinių technologijų valdymas).

3.3. Administracinis reglamentavimas.

III. VALSTYBINIO REGULIAVIMO MAŽINIMO PRINCIPAI

4. Valstybinio reguliavimo mažinimo principai yra šie:

4.1. Politinis racionalumas (esmė: valstybinio reguliavimo mažinimas neturi pakenkti šalies politiniam stabilumui, turi skatinti pilietinės visuomenės plėtrą, politinių, etninių ir kitų

visuomenės grupių dalyvavimą politinių sprendimų rengimo, priėmimo ir įgyvendinimo procesuose).

4.2. Socialinis ir ekonominis racionalumas (esmė: mažinant valstybinį reguliavimą, turi būti garantuojama šalies socialinis, ekonominis ir finansinis stabilumas, labai geros kokybės viešosios paslaugos, jų prieinamumas ir tęstinumas, turi mažėti valstybės valdymo išlaidos, biurokratizmo ir korupcijos apraiškos, gerėti verslo aplinka).

4.3. Kompleksiškumas ir diferenciacija (esmė: mažinant valstybinį reguliavimą, turi būti pasirenkamos tarpusavyje suderintos ir viena kitą papildančios priemonės, kurių įgyvendinimas padidintų valstybinio reguliavimo, valstybinio ir savivaldybių administravimo subjektų veiklos efektyvumą).

4.4. Įstatymo viršenybė, objektyvumas, proporcingumas, nepiktnaudžiavimas valdžia, tarnybinis bendradarbiavimas, subsidarumas ir efektyvumas.

IV. VALSTYBINIO REGULIAVIMO MAŽINIMO STRATEGINĖS KRYPTYS

5. Racionalus uždavinių ir funkcijų paskirstymas tarp valstybinio ir nevalstybinio sektorių:

5.1. Viešųjų paslaugų teikimo decentralizavimas, atitinkamai pakeičiant teisinį reguliavimą ir leidžiant nevalstybinio sektoriaus subjektams teikti ar administruoti viešąsias paslaugas, kurias iki tol teikė ar administruavo tik valstybinio ar savivaldybių administravimo subjektai arba valstybės ir savivaldybių įmonės; nevalstybinio sektoriaus subjektams bus pavesta atsakomybė už jiems patiktų viešųjų paslaugų administravimo efektyvumą ir teikiamų viešųjų paslaugų kokybę, tęstinumą ir prieinamumą bei nustatyta pareiga internetu atsiskaityti visuomenei už teikiamas viešąsias paslaugas; nevalstybinio sektoriaus subjektų veiklos administracinę priežiūrą ir kontrolę vykdys valstybinio ar savivaldybių administravimo subjektai.

5.2. Valstybės ar savivaldybių įmonių pertvarkymas į uždarąsias akcines bendroves ar akcines bendroves, kartu joms perduodant viešųjų paslaugų teikimą ir atsakomybę už jų kokybę, tęstinumą ir prieinamumą; šių bendrovių veiklos, susijusios su viešųjų paslaugų teikimu, priežiūrą ir kontrolę vykdys centrinio valstybinio administravimo subjektai.

5.3. Nevalstybinio sektoriaus dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant valstybines programas ilgalaikės nevalstybinio ir valstybinio sektorių partnerystės pagrindu; atsakomybė už šių programų rengimą, įgyvendinimą ir įgyvendinimo kontrolę bus pavedama valstybinio ar savivaldybių administravimo subjektams.

5.4. Viešųjų paslaugų teikimo reglamentavimo supaprastinimas – geresnių sąlygų sudarymas nevalstybinio sektoriaus subjektams įeiti į valstybės ar savivaldybių administruojamų viešųjų paslaugų rinką.

5.5. Geresnio reglamentavimo praktikos plėtra administruojant viešųjų paslaugų teikimą pagal reikalingumo, efektyvumo, proporcingumo, skaidrumo, atskaitomybės ir prieinamumo principus.

5.6. Dalies viešųjų paslaugų administravimo uždavinių ir funkcijų, vykdomų centrinio valstybinio administravimo subjektų, priskyrimas specialioms biudžetinėms įstaigoms (agentūroms, administracijoms ir panašiai), atsakomybę už jų vykdymą ir vykdymo kontrolę pavedant centrinio valstybinio administravimo subjektams.

6. Racionalus uždavinių ir funkcijų paskirstymas tarp valstybinio (centrinio ir teritorinio), savivaldybių ir kitų viešojo administravimo subjektų:

6.1. Centrinio valstybinio administravimo subjektų (ministerijų, Vyriausybės įstaigų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingų įstaigų, įstaigų prie ministerijų) uždavinių ir funkcijų optimizavimas išanalizavus ir įvertinus:

6.1.1. institucijų ir įstaigų kompetencijos tipą (žinybinė, tarpžinybinė, mišri kompetencija);

6.1.2. informacinių šrautų struktūrą pagal siunčiamų ir gaunamų raštų pobūdį ir pagrindinius adresatus (informaciniai, įpareigojamieji, derinamieji, atsiskaitomieji raštai);

6.1.3. siekiamus tikslus, vykdomus uždavinius ir funkcijas (jų kompleksiškumą, būtinumą, vykdymo efektyvumą, dubliavimą ir kita), jų atitikimą konkrečių ministerijų kompetenciją (visiškai atitinka, iš dalies atitinka, neatitinka);

6.1.4. koordinacinio darbo apimtį (daug nuolatinių koordinavimo ryšių; periodiški ryšiai; epizodiški ryšiai).

6.2. Laipsniškas Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingų įstaigų uždavinių ir funkcijų persikirstymas:

6.2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingų įstaigų, kurios vykdo viešąjį administravimą ir turi aiškias sąsajas su konkrečių ministerijų kompetencija, uždavinių ir funkcijų perdavimas atitinkamoms ministerijoms arba įstaigoms prie ministerijų;

6.2.2. organizacinio, ekonominio ir finansinio savarankiškumo suteikimas Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingoms įstaigoms, kurios vykdo viešąjį administravimą, bet neturi aiškių sąsajų su konkrečių ministerijų kompetencija, ir kurių veiklą reguliuoja specialūs įstatymai ar jų pagrindu priimti teisės aktai;

6.2.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingų įstaigų, kurios nevykdo viešojo administravimo, uždavinių ir funkcijų perdavimas atitinkamoms ministerijoms, atsižvelgiant į jų sąsajas su konkrečių ministerijų kompetencija.

6.3. Laipsniškas įstaigų prie ministerijų skaičiaus mažinimas perduodant (jeigu tai racionalu ir tikslinga) dalį uždavinių ir funkcijų, susijusių su politinių ir strateginių sprendimų įgyvendinimo aptarnavimu, nevalstybiniam sektoriui, o kitą dalį – kitoms įstaigoms prie ministerijų.

7. Viešojo administravimo procesų (politinių ir strateginių sprendimų rengimo ir jų įgyvendinimo, finansinių, materialinių ir žmogiškųjų išteklių, dokumentų, informacinių technologijų valdymo) tobulinimas:

7.1. Perteklinių, dubliuojančių viena kitą ir keistinių viešojo administravimo funkcijų nustatymas ir jų keitimas, papildymas ar panaikinimas siekiant gerinti viešojo administravimo kokybę.

7.2. Viešumo valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose skatinimas, platesnis administracinių sprendimų projektų svarstymas ir konsultacijos su nevalstybinio sektoriaus atstovais pradinuose jų rengimo etapuose.

7.3. Viešojo administravimo pagal rezultatus, grindžiamo teisingu veiklos prioritetų parinkimu, aiškiu viešojo administravimo subjektų nustatymu ir jų kompetencijos atskyrimu, partnerystės ir bendradarbiavimo užtikrinimu, iniciatyvos ir dalyvavimo skatinimu, plėtra.

7.4. Bendrojo vertinimo modelio ir kitų kokybės vadybos metodų, tokių kaip viešojo administravimo pažangos įvertinimo priemonės, taikymas nacionaliniu, regioniniu ir vietiniu lygiu.

8. Administracinio reglamentavimo tobulinimas:

8.1. Aiški geresnio reglamentavimo politika, apimanti visas tokio reglamentavimo priemones ir nustatanti svarbiausias jo įgyvendinimo kryptis.

8.2. Viešojo administravimo subjektų, atsakingų už geresnio reglamentavimo politikos koordinavimą ir įgyvendinimą, stiprinimas.

8.3. Sistemingas geresnio reglamentavimo priemonių (konsultacijų su visuomene ir interesų grupėmis rengiant sprendimų projektus, sprendimų projektų poveikio vertinimo, įskaitant *ex-post* vertinimą, teisės aktų ir administracinių procedūrų supaprastinimo, konsolidavimo ir kodifikavimo, administracinės naštos mažinimo, prieigos prie teisės aktų ir susijusių dokumentų gerinimo, reglamentavimą pakeičiančių priemonių panaudojimo) taikymas rengiant naujus ir persvarstant galiojančius teisės aktus.

8.4. Administracinio reglamentavimo tobulinimas įgyvendinant teisės aktų rengimo supaprastinimo, administracinės naštos mažinimo, konsolidavimo, kodifikavimo ir kitas

geresnio reglamentavimo programas, numatant (jeigu įmanoma) kiekybiškai įvertinamus tikslus.

8.5. Geresnio reglamentavimo, grindžiamo bendradarbiavimu, viešumu, skaidrumu ir atskaitomybe už pasiektus rezultatus, iniciatyvų įgyvendinimas, visuomenės ir interesų grupių įtraukimas į šį procesą, platesnis informacinių technologijų panaudojimas.

8.6. Nenutrūkstamas ir nuo viešojo administravimo reformos neatsiejamas administracinio reglamentavimo tobulinimas.
